

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอธิปไตยของเทศบาล
ตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู
The People's Participation in Public Administration according to
Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality
Sibunrueang District, Nongbualamphu Province

วิษณุ พานนนท์*
Vishnu Phananon

Received: March 12, 2019 Revised: April 25, 2019 Accepted: April 30, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอธิปไตยของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอธิปไตยของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภูในการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอธิปไตยของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นประชากรในการศึกษา โดยเลือกประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภูจำนวน 360 คน จากจำนวนประชากร 3,490 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง และใช้สูตรคำนวณของ Nagtalon ในการคำนวณหาขนาดของสัดส่วนตัวอย่างที่เหมาะสมต่อขนาดของประชาชน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอธิปไตยของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยเพื่อบรรยายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การทดสอบค่าที เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่สามกลุ่ม

* มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด Mahamakut Buddhist University
Roi Et Campus

ขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประชาชนมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดูแลเอาใจใส่และต้อนรับผู้มาเยือนมีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านให้ความเคารพและให้การส่งเสริมศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.91$) และระดับสุดท้ายคือ ด้านการหมั่นประชุมเนืองนิตย์ ($\bar{X} = 3.90$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าประชาชนภายในแต่ละชุมชนไม่ค่อยมีเวลาหรือเอาใจใส่ในการให้ความร่วมมือประชาชนในชุมชนต้องมีภาระหน้าที่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือรับจ้างเป็นส่วนใหญ่จึงไม่มีเวลาในการประชุมทำให้ประชาชนเมื่อจะต้องทำงานเลี้ยงชีพแล้วการมีส่วนร่วมจึงลดน้อยลงและประชาชนบางกลุ่มไม่เห็นถึงความสำคัญขาดความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วม เมื่อมีการประชุมจึงเกิดความไม่พร้อมเพียงกันในบางครั้ง ส่วนประชาชนที่ให้ความร่วมมือในส่วนจะเป็นประชาชนที่มีหน้าที่การงานมั่นคงและเป็นหลักแหล่ง เช่น ข้าราชการเป็นต้น ด้านข้อเสนอแนะพบว่า เทศบาลควรจัดการประชุมให้การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมเพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือได้รับข่าวสารของเทศบาล

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วมของประชาชน, การบริหาร, อปริหานิยธรรม

Abstract

The objectives of this research were : 1) to study the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province, 2) to study the comparison of study the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province, 3) to study the problems, obstacles and suggestions

about the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province. It was the mixed research method between the quantitative and qualitative research. For the quantitative research had the sampling group with 360 out of 3490 total population as the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province with Taro Yamane formula by using the ready programme of social sciences faculty. The statistics were used for the data analysis through frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D) , T-test , F-test , One-way Analysis of Variance and Least Significant Difference : LSD. and the qualitative research was in-depth interview from key informants by using the content analysis technique.

The findings of the research as follows :

1. The people had the opinions to People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province in overall that it was at good level with an average as $X = 3.90$. When considered in each side found that the People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province. had the opinions to about attention and welcome visitors as the highest with an average as $X=3.98$, the second was the respect , arts preservation and local culture with an average as $X= 3.91$ and the last was the meeting continuously with an average as $X= 3.90$, were at good level.

2. The findings of opinions comparison of the people to participation of people to the administration according to Aparihaniyadhamma of Nonsa-ard municipality , Sibunrueng district, Nongbaulampoo province, classified by personal data and found that the people who had the differences of age, level of education, career and income per month, had the opinions to People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province differently with significance of statistics at 0.05. It accepted the hypothesis.

3. The problems, obstacles and suggestions about People's Participation in Public Administration according to Aparihaniyadhamma in Nonsa-ad Municipality Sibunrueang District, Nongbualamphu Province, found that the people in each community did not have enough time or not much attention for cooperation due

to the people have the duty to work or employment so they did not have time for meeting and lack of responsibility for participation when it had the meeting, it was not ready. with significance of statistics at 0.05. It accepted the hypothesis. But the people who had participation, were the government officers. Suggestions which found that administration according to Aparihaniyadhamma for better understanding and had the participation for activity setting or receiving the information of municipality and for the people get the knowledge and participation, should invite the representatives in each community such as village leader etc. to have the meeting and municipality should survey the way of people life for improvement and solutions.

Keyword: People's Participation, Public Administration, Aparihaniyadhamma

บทนำ (Introduction)

เทศบาลเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปหนึ่งของไทย ตามหลักการกระจายอำนาจ กล่าวคือ ราชการบริหารส่วนกลาง กระจายอำนาจไปให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอิสระที่จะดำเนินการปกครองตนเองภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด เป็นการปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย ระบบรัฐสภา เพราะเป็นการจำลองรูปแบบการปกครองประเทศมาใช้ในท้องถิ่นปัจจุบันเทศบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งได้กำหนดให้การจัดตั้ง การเปลี่ยนแปลงชื่อ การเปลี่ยนแปลงเขต หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาล ให้กระทำเป็นพระราชกฤษฎีกาเทศบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร อย่างไรก็ตามเทศบาลทั้ง 3 ระดับ มีโครงสร้างเหมือนกัน คือ ประกอบด้วย สภาเทศบาล ซึ่งสมาชิก มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนั้น และคณะเทศมนตรี นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีอีกจำนวนหนึ่ง จะแตกต่างกันก็เฉพาะที่ตั้งหรือจำนวนประชากรเท่านั้นโดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อเป็นหน่วยงานที่สะท้อนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของ ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย กำลังถูกสังคมเปลี่ยนแปลงประเด็นความสนใจจากมิติทางการเมืองในอดีตมาสู่มิติทางการเมืองการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือการเปลี่ยนจากข้อถกเถียงเชิงอุดมการณ์ทางการเมือง เกี่ยวกับความจำเป็นหรือบทบาทของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประชาธิปไตยมาเป็นคำถามเกี่ยวกับความสามารถทางการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ดังนั้นจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพิสูจน์ตนเองว่ามีความสามารถบริการประชาชนได้ดีกว่า หรือด้วยวิธีการที่แตกต่างจากที่ประชาชนเคยได้รับจากหน่วยงานราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเพื่อที่จะได้รับการยอมรับและได้รับความไว้วางใจจากประชาชน

เทศบาลตำบลโนนสะอาดนั้น อยู่ในเขตปกครองของอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลโนนสะอาด ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2539 และในการพัฒนาท้องถิ่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยที่จะทำการประยุกต์เข้ากับหลักธรรมทศพรพุทธศาสนา คือ หลักการบริหารนิยธรรม 7 ประการได้แก่ 1. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ 2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทากิจที่พึงทำ 3. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ 4. เคารพนับถือผู้ใหญ่ 5. ไม่ข่มเหงล่วงเกินสตรี 6. เคารพสักการบูชาเจดีย์ 7. จัดให้ความอารักขา คุ้มครอง ป้องกัน อันชอบธรรม ซึ่งหลักการบริหารนิยธรรม 7 ประการนี้ พระพุทธเจ้าตรัสแสดงแก่เจ้าวัชชีทั้งหลายผู้ปกครองรัฐโดยระบอบสามัคคี เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงานการมีส่วนร่วมและสามัคคีรักใคร่กันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักการบริหารนิยธรรม ในเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative

Research) โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 ท่าน (In depth Interview)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 3,490 คน และคัดเลือกเฉพาะบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปซึ่งถือว่าบรรลุนิติภาวะและสามารถทำการเลือกตั้งได้ตามที่กฎหมายกำหนด

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่ในเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In depth Interview) ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นด้านการดูแลเอาใจใส่และต้อนรับผู้มาเยือนมีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ด้านให้ความเคารพและให้การส่งเสริมศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.91$) และที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือ ด้านการหมั่นประชุมเนืองนิตย์ ($\bar{X} = 3.90$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นโดนภาพรวมในแต่ละด้านแล้วประชาชนส่วนใหญ่ในต่างจังหวัดนั้นมีอาชีพรับจ้างทั่วไปซึ่งในการมีส่วนร่วมนั้นอาจจะมีไม่ได้ตลอดเพราะส่วนใหญ่ต้องทำงานเลี้ยงชีพจึงทำให้การได้รับข่าวสารของประชาชนบางกลุ่มลดน้อยลง 2) ประชาชนเมื่อจะต้องทำงานเลี้ยงชีพแล้วการมีส่วนร่วมจึงลดน้อยลงและประชาชนบางกลุ่มไม่เห็นถึงความสำคัญขาดความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วม เมื่อมีการประชุมจึงเกิดความไม่พร้อมเพียงกันในบางครั้ง ส่วนประชาชนที่ให้ความร่วมมือในส่วนจะเป็นประชาชนที่มีหน้าที่การงานมั่นคงและเป็นหลักแหล่ง เช่น ข้าราชการ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า จากการศึกษการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอภิปรายได้ว่า เทศบาลตำบลโนนสะอาด มีการบริหารงานโดยยึด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการบริหาร โดยหลักการบริหารนิยธรรมนั้น ช่วยให้อยู่ในองค์กร และประชาชน เกิดความสมัครสมาน สามัคคีธรรม ความไม่รู้จักเสื่อม และความเจริญก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **พระครูสังฆรักษ์วีระศักดิ์ จันทว โส (รตจันทรวงษ์)** ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารงานบุคคลตาม หลักการบริหารนิยธรรม 7 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละด้าน ผลการวิเคราะห์ที่ได้พบว่าผู้บริหารและครูให้ความเคารพต่อเพศสตรีในระดับสูง รองลงมาได้แก่ ให้ความเคารพต่อสถานที่ภายในโรงเรียน ไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบของ โรงเรียน หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ มีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเล็กประชุม และให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ก็อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตาม หลักการบริหารนิยธรรม 7 การ

1. ควรมีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่พนักงาน และประชาชน ในด้านการนำอำนวยการนิยธรรม 7 มาใช้กับการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

2. ส่งเสริมให้มีการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่การงาน

3. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในแต่ละชุมชนได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถจากเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักอำนวยการนิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดหนองบัวลำภู” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำหลักอำนวยการนิยธรรมมาประยุกต์ใช้ ในองค์กรอื่นต่อไป
2. ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักอำนวยการนิยธรรม ในการบริหารงานมีความเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน จากการวิจัยครั้งนี้อย่างไร
3. ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่น เช่น สังคหวัตถุ 4 สาราณียธรรม 6 อคติ 4 อิทธิบาท 4 เป็นต้น มาใช้กับการบริหารงานของเทศบาลต่อไป
4. ควรศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในเทศบาลตำบลโนนสะอาด เพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักอำนวยการนิยธรรม ใน องค์กร หรือชุมชนอื่น ที่มีลักษณะการบริหารงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักอำนวยการนิยธรรม เป็นตัวแปรตาม

เอกสารอ้างอิง (References)

- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2546). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- เทศบาลตำบลโนนสะอาด. สภาทวิไป. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.nonsardlocal.go.th/>. สืบค้นวันที่ [12 มีนาคม 2559].